

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 74/2020 Z. z. (ďalej len „návrh zákona“) z dôvodu riešenia nevyhnutných problémov vyplývajúcich z aplikačnej praxe.

Návrhom zákona sa predovšetkým upravia ustanovenia týkajúce sa triedeného zberu komunálnych odpadov. Vychádzajúc z novej definície komunálneho odpadu bola zákonom č. 460/2019 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony upravená zodpovednosť obcí a pôvodcov komunálnych odpadov a v konečnom dôsledku výrobcov prostredníctvom organizácii zodpovednosti výrobcov za komunálny odpad z iných zdrojov od 1. júla 2020. Nakoľko však dotknuté subjekty vyjadrili zásadným spôsobom obavy z nemožnosti plniť túto povinnosť a potrebu špecifikovať určité ustanovenia, bol vypracovaný návrh zákona, ktorým sa upravuje systém nakladania s odpadom z obalov a neobalových výrobkov z iných zdrojov, najmä možnosť pôvodcu odpadov z obalov a neobalových výrobkov z iných zdrojov zachovať systém triedeného zberu týchto odpadov.

Návrh zákona má za cieľ stabilizovať systém nakladania s triedeným zberom komunálnych odpadov – odpadov z obalov a neobalových výrobkov tak, aby bol v súlade s princípom rozšírenej zodpovednosti výrobcov, napr. predísť opakovaniu situácie, ktorá nastala začiatkom roka 2020, kedy okolo 400 obcí z dôvodu vyhýbania sa plneniu zákonných povinností niektorých výrobcov obalov a výrobcov neobalových výrobkov, nemalo uzatvorenú zmluvu s organizáciou zodpovednosti výrobcov pre obaly. Ide o niekoľko opatrení, ako je stabilizovanie vzťahov, povinnosť uhradiť náklady za zabezpečenie triedeného zberu a následného zhodnotenia odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov, posun zverejnenia údajov potrebných na stabilizovanie systému kolektívneho nakladania s odpadom z obalov a odpadom z neobalových výrobkov.

Zákonom č. 460/2019 Z. z. bola zavedená aj povinnosť pre organizácie zodpovednosti výrobcov upraviť svoje cenníky v súlade s tzv. ekomoduláciou, teda tak, aby bol zohľadnený environmentálny dopad výrobku na životné prostredie, keď sa z neho stane odpad. Touto zmenou mali byť v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/851 zvýhodnení výrobcovia, ktorých výrobky sú z recyklovateľných materiálov, trvanlivejšie či ľahšie opraviteľnejšie. Povinnosť pre organizácie zodpovednosti výrobcov bola pôvodne nastavená k 31. decembru 2020 a podrobnosti k nej mali byť ustanovené vykonávacím právnym predpisom, aby nedochádzalo k nejednotnému uplatňovaniu pravidiel v rámci jednotlivých organizácií zodpovednosti výrobcov. Samotná smernica predpokladá harmonizáciu pravidiel ekomodulácie na úrovni Európskej únie, avšak do dnešného dňa neboli tieto harmonizované pravidlá ustanovené a keďže nie je žiadúce vytvárať pravidlá ekomodulácie na národnej úrovni a neskôr ich meniť, navrhuje sa odklad povinnosti upraviť cenníky o jeden rok.

Návrhom zákona sa z dôvodu krátkosti času na prípravu integrácie externých informačných systémov s informačným systémom odpadového hospodárstva v súvislosti so zavedenou povinnosťou elektronickej evidencie, ako i z dôvodu pandemickeho ochorenia COVID-19 a s tým súvisiaci posun pripravenosti testovacích, integračných a produkčných prostredí pre pripojenie sa externých informačných systémov navrhuje posun účinnosti termínu povinnosti viesť elektronickú evidenciu odpadov prostredníctvom informačného systému odpadového hospodárstva.

Predkladaný návrh zákona má čiastočne negatívny vplyv a čiastočne pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, pozitívny vplyv na životné prostredie, predkladaný návrh zákona nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, vplyvy na informatizáciu, na služby pre občana a na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu SR, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.